Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/901

20.5.2025

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/901

z dne 19. maja 2025

o določitvi seznama snovi, ki so bistvenega pomena za zdravljenje enoprstih kopitarjev ali pomenijo dodano klinično korist v primerjavi z drugimi možnostmi zdravljenja, ki so na voljo za enoprste kopitarje in za katere karenca v primeru enoprstih kopitarjev znaša šest mesecev, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1950/2006

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/6 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini in razveljavitvi Direktive 2001/82/ES ([1]) ter zlasti člena 115(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V Uredbi (EU) 2019/6 so določena pravila za uporabo zdravil za uporabo v veterinarski medicini, vključno z zahtevo, da se uporabljajo v skladu s pogoji iz zadevnih dovoljenj za promet. Kadar v državi članici ni zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki bi bilo odobreno ali na voljo za enoprste kopitarje za proizvodnjo živil ali indikacijo, se lahko veterinarji, zlasti da bi preprečili nesprejemljivo trpljenje, na svojo neposredno odgovornost, odločijo za uporabo zdravila, ki ni vključena v pogojih dovoljenja za promet, v skladu s pravili iz členov 113 in 115 navedene uredbe.

(2) Za večjo razpoložljivost zdravil za enoprste kopitarje za proizvodnjo živil ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov in z odstopanjem od člena 113(1) in (4) Uredbe (EU) 2019/6 člen 115(5) Uredbe (EU) 2019/6 omogoča, da se z izvedbenimi akti določi seznam snovi, ki so bistvenega pomena za zdravljenje enoprstih kopitarjev ali pomenijo dodano klinično korist v primerjavi z drugimi možnostmi zdravljenja enoprstih kopitarjev in za katere karenca v primeru enoprstih kopitarjev znaša šest mesecev.

(3) Z Uredbo Komisije (ES) št. 1950/2006 ([2]), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 122/2013 ([3]), se je določil seznam snovi, bistvenih za zdravljenje enoprstih kopitarjev, in snovi, ki prinašajo dodano klinično korist.

(4) Priloga k Uredbi (ES) št. 1950/2006 je bila nazadnje posodobljena leta 2013 z Uredbo (EU) št. 122/2013. Zato bi morale biti izkušnje, pridobljene z uporabo snovi iz navedene priloge, podlaga za pripravo seznama iz člena 115(5) Uredbe (EU) 2019/6, prav tako pa je treba posodobiti informacije o uporabi navedenih snovi, njihovih prednostih in alternativah. Poleg tega bi bilo treba preučiti potrebo po dodajanju drugih snovi zaradi novih razpoložljivih dokazov.

(5) Za zagotovitev visoke ravni varstva potrošnikov bi bilo treba snovi vključiti na seznam iz te uredbe le, če ne predstavljajo nesprejemljivega tveganja za potrošnike, kadar se uporabljajo pri enoprstih kopitarjih za proizvodnjo živil, in se upošteva šestmesečna karenca.

([1]) UL L 4, 7.1.2019, str. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj.

([2]) Uredba Komisije (ES) št. 1950/2006 z dne 13. decembra 2006 o določitvi seznama snovi, bistvenih za zdravljenje enoprstih kopitarjev, in snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist, v skladu z Direktivo 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini (UL L 367, 22.12.2006, str. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1950/oj).

([3]) Uredba Komisije (EU) št. 122/2013 z dne 12. februarja 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1950/2006 o določitvi seznama snovi, bistvenih za zdravljenje konjev, v skladu z Direktivo 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini (UL L 42, 13.2.2013, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/122/oj).

(6) Snov se šteje za „snov bistvenega pomena“ le, kadar ni na voljo zadovoljive alternative za zdravljenje ali diagnosticiranje indikacije in kadar bi stanje, če se ne zdravi, povzročilo nepotrebno trpljenje živali. Snov se šteje za „snov, ki predstavlja dodano klinično korist“ le, če zagotavlja klinično pomembno prednost na podlagi večje učinkovitosti ali varnosti ali pomembno prispeva k zdravljenju ali diagnosticiranju. To je lahko med drugim rezultat različnih načinov delovanja, različnih farmakokinetskih ali farmakodinamičnih profilov, različnih trajanj zdravljenja ali različnih poti uporabe.

(7) Evropska agencija za zdravila (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je na zahtevo Komisije izvedla znanstveno oceno snovi iz Priloge k Uredbi Komisije (ES) št. 1950/2006, pa tudi snovi, ki so bile opredeljene v raziskavi med pristojnimi organi in zadevnimi deležniki. Agencija v znanstvenem mnenju ([4]) nekatere od teh snovi opredeljuje kot „bistvene snovi“ ali „snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist“ in za katere šestmesečna karenca ne bi pomenila nesprejemljivega tveganja za potrošnike.

(8) V skladu z mnenjem Agencije naj bi se snovi, priporočene kot bistvene snovi ali snovi, ki predstavljajo dodatno klinično korist, uporabljale za posebne bolezni ali stanja, zdravljenje ali diagnostične potrebe, določene v Prilogi k tej uredbi. Poleg tega je Agencija v mnenju navedla, da bi bilo treba upoštevati tudi alternative iz navedene priloge.

(9) Snovi, navedene v razpredelnici 1 ali 2 v Prilogi k Uredbi Komisije (EU) št. 37/2010 ([5]), ali snovi, ki so z Direktivo Sveta 96/22/ES ([6]) prepovedane za uporabo v živinoreji, se ne štejejo za bistvene snovi ali snovi, ki predstavljajo dodatno klinično korist. Če so snovi, navedene v Prilogi k tej uredbi, vključene tudi v razpredelnico 1 ali 2 Priloge k Uredbi (EU) št. 37/2010 ali je njihova uporaba pri enoprstih kopitarjih za proizvodnjo živil prepovedana z zakonodajo Unije, se te snovi torej ne bi smele več uporabljati za namene te uredbe.

(10) Seznam snovi iz Priloge k tej uredbi bi moral nadomestiti seznam iz Uredbe (ES) št. 1950/2006. Uredbo (ES) št. 1950/2006 bi bilo treba razveljaviti. Da se bodo lahko pristojni organi, veterinarji in imetniki zadevnih živali prilagodili spremembam, ki so posledica nevključitve nekaterih snovi ali indikacij, navedenih v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1950/2006, v Prilogo k tej uredbi, je treba omogočiti ustrezno prehodno obdobje.

(11) Da bi se povečala razpoložljivost zdravil za enoprste kopitarje za proizvodnjo živil in preprečilo nesprejemljivo trpljenje, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Prav tako bi se morala ta uredba uporabljati od datuma začetka veljavnosti.

(12) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za zdravila za uporabo v veterinarski medicini –

([4]) Znanstveno mnenje po členu 115(5) Uredbe (EU) 2019/6 o določitvi seznama snovi, ki so bistvenega pomena za zdravljenje enoprstih kopitarjev ali pomenijo dodano klinično korist v primerjavi z drugimi možnostmi zdravljenja enoprstih kopitarjev in za katere karenca v primeru enoprstih kopitarjev znaša šest mesecev (EMA/CVMP/159047/2023, 18. julij 2024).

([5]) Uredba Komisije (EU) št. 37/2010 z dne 22. decembra 2009 o farmakološko aktivnih snoveh in njihovi razvrstitvi glede mejnih vrednosti ostankov v živilih živalskega izvora (UL L 15, 20.1.2010, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/37(1)/oj).

([6]) Direktiva Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS, 88/146/EGS in 88/299/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/22/oj).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Področje uporabe

V Prilogi k tej uredbi je seznam snovi iz člena 115(5) Uredbe (EU) 2019/6.

Člen 2

Pravila o uporabi snovi iz Priloge

1. Snovi, ki so bistvenega pomena za zdravljenje enoprstih kopitarjev, se lahko uporabljajo za indikacije iz Priloge k tej uredbi, kadar nobeno zdravilo za uporabo v veterinarski medicini, odobreno za enoprste kopitarje za proizvodnjo živil, ali nobeno zdravilo iz člena 113 Uredbe (EU) 2019/6 ne bi prineslo enako zadovoljivih rezultatov v smislu uspešnega zdravljenja živali ali preprečevanja nepotrebnega trpljenja živali.

2. Snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist v primerjavi z drugimi možnostmi zdravljenja, se lahko uporabijo za indikacije iz Priloge k tej uredbi in ob upoštevanju alternativ iz navedene priloge, kadar zagotavljajo klinično pomembno prednost na podlagi večje učinkovitosti ali varnosti ali pomemben prispevek k zdravljenju v primerjavi z zdravili za uporabo v veterinarski medicini, odobrenimi za enoprste kopitarje za proizvodnjo živil, ali zdravili iz člena 113 Uredbe (EU) 2019/6.

3. Kadar se snov, navedena v Prilogi k tej uredbi, vključi v razpredelnico 1 ali 2 Priloge k Uredbi (EU) št. 37/2010 ali se njena uporaba pri enoprstih kopitarjih za proizvodnjo živil prepove z zakonodajo Unije, se ta snov ne sme več uporabljati za namene te uredbe.

Člen 3

Razveljavitev

1. Uredba (ES) št. 1950/2006 se razveljavi z učinkom od 21. maja 2027.

2. Sklicevanje na razveljavljeno Uredbo (ES) št. 1950/2006 se šteje za sklicevanje na to uredbo.

Člen 4

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 21. maja 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 19. maja 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Skupine snovi

I. **Anestetiki**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Oksibuprokain[a]	Lokalna anestezija za oči	Niso znane.	Obsežne klinične izkušnje
Prilokain[b]	Lokalna anestezija pred intravenskim injiciranjem ali kateterizacijo	Lidokain	V posebnih pripravkih (evtaktična mešanica lokalnih anestetikov) za lokalno uporabo na koži; lahko se uporablja za olajšanje intravenskega injiciranja ali kateterizacije.

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

II. **Analgetiki**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Bromfenak[b]	Zdravljenje uveitisa in očesnega vnetja	Sistemska nesteroidna protivnetna zdravila (NSAID) (npr. fluniksin); lokalni (okularni) ketorolak	Uporaba lokalnih nesteroidnih protivnetnih zdravil lahko privede do manj nelagodja za paciente, zmanjšanega postoperativnega vnetja, preprečevanja mioze in izboljšanja ostrine vida v zgodnjem postoperativnem obdobju.
Fentanil[b]	Multimodalni pristop za zdravljenje zmerne do hude akutne bolečine	Butorfanol, morfin	Dosega boljšo analgezijo kot nekateri drugi opioidi in se lahko uporablja za zelo boleča stanja; priznana vrednost za uporabo v multimodalnih pristopih
Ketorolak[b]	Zdravljenje očesnih bolečin in vnetij	Zdravljenje s sistemskimi nesteroidnimi protivnetnimi zdravili (npr. fluniksin)	Formulirano za lokalno uporabo
Metokarbamol[b]	Kot del protokolov zdravljenja hudih bolečih mišičnih krčev ali hudih mišičnih vnetij	Sistemska nesteroidna protivnetna zdravila (npr. fluniksin)	Močno sproščanje skeletnih mišic; posebno delovanje na mednuncialne nevrone hrbtenjače za zmanjšanje akutnih krčev skeletnih mišic brez sočasne spremembe mišičnega tonusa
Morfin[b]	Analgezija	Butorfanol, fentanil	Močnejši kot drugi analgetiki
Triamcinolonacetonid[b]	Zdravljenje vnetja sklepov	Metilprednizolon	Manj škodljivi učinki na hrustančno presnovo

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

III. **Antimikrobiki**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
I. ***Antibiotiki***			
Amikacin[b]	Zdravljenje sepse pri konjih in žrebetih	Gentamicin, ceftiofur	Boljši varnostni profil pri ciljni živali
Azitromicin[b]	Zdravljenje okužb z *Rhodococcus equi*, dovzetnih za azitromicin	Klaritromicin, eritromicin, gamitromicin, tulatromicin, doksiciklin	Dodana klinična korist v primerih okužb z *Rhodococcus equi* pri žrebetih, ki jih je mogoče pozdraviti z monoterapijo ali zdravljenjem v kombinaciji z doksiciklinom
Klaritromicin[b]	Zdravljenje okužb z *Rhodococcus equi*, dovzetnih za klaritromicin	Azitromicin, eritromicin, gamitromicin, tulatromicin, doksiciklin	*In vitro* bolj učinkuje proti *Rhodococcus equi* kot eritromicin ali azitromicin; dosega večje koncentracije v plevralni tekočini in alveolarnih makrofagah kot eritromicin ali azitromicin, čeprav je razpolovna doba krajša
Fusidna kislina[b]	Lokalno zdravljenje očesnih okužb, ki jih povzročajo grampozitivne bakterije, dovzetne za fusidno kislino	Ofloksacin, moksifloksacin	Širok spekter za zdravljenje okužb, ki jih povzročijo grampozitivne bakterije; primarna izbira v primeru površinskih, nezapletenih razjedah roženice in akutnega konjunktivitisa pri konjih
Moksifloksacin[b]	Lokalno zdravljenje zunanjih očesnih okužb, ki jih povzročajo grampozitivni koki, gramnegativne, atipične in anaerobne bakterije, kot je *Pseudomonas aeruginosa*, dovzetna za moksifloksacin	Ofloksacin	Ugoden farmakokinetični profil; spekter delovanja vključuje grampozitivne koke in anaerobne bakterije, ki so lahko odporne na druge kinolone
Ofloksacin[b]	Zdravljenje zunanjih očesnih okužb, ki jih povzročajo grampozitivni in gramnegativni mikroorganizmi, dovzetni za ofloksacin	Moksifloksacin	Klinične izkušnje; prodre skozi celotno roženico do sprednjega dela očesa
Polimiksin B[b]	Zdravljenje bakterijskega keratitisa, lokalno zdravljenje	Ofloksacin, moksifloksacin	Učinkovita alternativa sistemskim zdravljenjem; drugačen mehanizem delovanja kot pri drugih alternativah za lokalno zdravljenje
II. ***Antimikotiki***			
Amfotericin B[b]	Zdravljenje glivične pljučnice, sistemsko zdravljenje	Niso znane.	Izbirno zdravljenje
Mikonazol[b]	Zdravljenje glivičnih okužb oči	Natamicin, nistatin, vorikonazol	Širok spekter delovanja; povzroča manj draženja v primerjavi z drugimi antimikotiki za lokalno zdravljenje

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Nistatin[b]	Zdravljenje okužb oči in spolovil z glivicami in kvasovkami	Mikonazol	Izbirno zdravljenje okužb s kvasovkami
Vorikonazol[b]	Zdravljenje glivičnega keratitisa, lokalno zdravljenje	Mikonazol	Širok spekter delovanja
III. ***Protivirusna zdravila***			
Aciklovir[b]	Zdravljenje primerov okužbe enoprstih kopitarjev z virusi herpesa, povezanih z zapleti, samo lokalno zdravljenje	Ganciklovir	Izbirno zdravljenje očesnih razjed v primeru suma, da gre za virusni patogen
Ganciklovir[b]	Zdravljenje primerov okužbe enoprstih kopitarjev z virusi herpesa, povezanih z zapleti, samo lokalno zdravljenje	Aciklovir, valaciklovir	Številni dokazi za zdravljenje različnih tipov virusa, ki povzročajo herpetične okužbe
Valaciklovir[b]	Zdravljenje primerov okužbe enoprstih kopitarjev z virusi herpesa, peroralno zdravljenje	Aciklovir	Boljši farmakokinetični profil in drugačen način uporabe

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

IV. **Snovi za bolezni dihal**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Ambroksol[b]	Stimulacija površinsko aktivnih snovi pri prezgodaj povrženih žrebetih	Steroidi, bromheksin, dembreksin, prenos površinsko aktivne snovi od zdravega darovalca	Prednostna klinična izbira za prezgodaj povržena žrebeta
Flutikazon[b]	Obravnava alergijske pljučne bolezni, vključno z blagimi do zmernimi primeri astme in podtipov pri enoprstih kopitarjih, z inhalacijo	Beklometazon	Inhaliranje povzroča manj adrenokortikalne supresije, hitrejše okrevanje po koncu zdravljenja in manj sistemskih stranskih učinkov kot sistemsko kortikosteroidno zdravljenje, ker je sistemska absorpcija omejena; posebej indicirana za obravnavo blage do zmerne in trdovratne hude astme, pa tudi za dolgotrajno vzdrževalno zdravljenje
Ipratropijev bromid[b]	Kot bronhodilatator pri konjih z blago do zmerno astmo	Klenbuterol	Antiholinergično delovanje kot alternativa beta-agonistom
Oksimetazolin[b]	Zdravljenje nosnega edema	Fenilefrin	Alfaadrenergični agonist z močnimi vazokonriktivnimi lastnostmi in daljšim učinkom
Fenilefrin[b]	Zdravljenje nosnega edema	Oksimetazolin	Zmanjšuje potrebo po vstavitvi nosnih cevi med okrevanjem

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

V. **Snovi za kardiologijo**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Amiodaron[b]	Sistemsko in peroralno zdravljenje atrijske fibrilacije, supraventrikularne in ventrikularne tahikardije	Kinidinijev sulfat/ glukonat, sotalol, verapamil	Različni načini delovanja: antiaritmik razreda III
Propafenon[b]	Zdravljenje ventrikularne tahikardije in ventrikularne tahiaritmije	Kinidinijev sulfat/ glukonat	Različni načini delovanja: antagonist natrijevih kanalčkov, ki zmanjšuje srčno ekscitabilnost
Kinapril[a]	Zdravljenje odpovedi srca; kardiovaskularna zaščita pri konjih z atrijsko fibrilacijo (AF) ali mitralno regurgacijo (MR)	Niso znane.	Različni načini delovanja: zaviralec angiotenzinske konvertaze
Kinidinijev sulfat/ glukonat[b]	Zdravljenje srčnih aritmij	Amjodaron, sotalol, verapamil	Izbirno zdravljenje za atrijsko fibrilacijo
Sotalol[b]	Dolgotrajno zdravljenje srčnih aritmij	Amjodaron, kinidinijev sulfat/glukonat	Primernejše pri konjih, ki potrebujejo dolgotrajno zdravljenje z antiaritmiki; manj neželenih dogodkov kot pri amjodaronu
Verapamil[b]	Zdravljenje supraventrikularnih aritmij	Amjodaron, kinidinijev sulfat/glukonat, sotalol	Različni načini delovanja: zaviralci kalcijevih kanalčkov

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

VI. **Snovi za diagnostične postopke**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Barijev sulfat[a]	Izboljšana vizualizacija prebavnega trakta med radiološkimi preiskavami	Niso znane.	Ni zadovoljive alternative za izboljšano vizualizacijo prebavnega trakta med radiološkimi preiskavami
Fluorescein[b]	Diagnosticiranje keratitisa roženice ali razjede roženice, lokalna uporaba	Roza-bengal	Izbirno diagnostično orodje, kadar je zatem potrebna virusna kultura

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Joheksol[a]	Kontrastno sredstvo za radiološke preiskave spodnjega dela sečil, artrografijo, mielografijo, sino- ali fistulografijo ter dakriocistografijo	Niso znane.	Neionsko kontrastno sredstvo, topno v vodi
Fenilefrin[a]	Diagnosticiranje konjske disavtonomije	Niso znane.	Pomožni diagnostični pristop k polinevropatiji konjske disavtonomije
Roza-bengal[b]	Diagnosticiranje keratitisa roženice ali razjede roženice, lokalna uporaba	Flourescein	Izbirno diagnostično orodje za diagnosticiranje očesnega keratitisa/ razjed
Hormon, ki sprošča tirotropin[a]	Diagnosticiranje disfunkcije srednjega režnja hipofize	Niso znane.	Ni zadovoljivih alternativ za diagnosticiranje disfunkcije srednjega režnja hipofize

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

VII. **Snovi za gastrointestinalne motnje**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Metoklopramid[b]	Zdravljenje postoperativnega ileusa	Intravenska nadomestitev tekočine, protibolečinska sredstva (npr. fluniksin), lidokain	Prokinetično zdravilo
Mizoprostol[b]	Zdravljenje želodčne žlezne bolezni in kolitisa	Omeprazol, sukralfat	Boljši od omeprazola za zdravljenje želodčne žlezne bolezni enoprstih kopitarjev
Fenilefrin[a]	Zdravljenje vraničnega prisada	Niso znane.	Klinična vrednost pri zdravljenju vraničnega prisada; povzroča kontrakcijo vranice, odvisno od odmerka
Ranitidin[b]	Zdravljenje želodčnih razjed pri kritično bolnih novoskotenih, intravensko zdravljenje	Omeprazol	Intravensko zdravljenje prinaša dodano klinično korist v primerjavi z drugimi peroralnimi zdravili za zdravljenje razjed
Sukralfat[b]	Zdravljenje in preprečevanje želodčnih razjed pri konjih	Omeprazol	Drugačen način delovanja kot omeprazol (mukoadheziv), ki omogoča stabilizacijo fizične lezije

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

VIII. **Snovi za presnovne motnje**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Inzulin[b]	Kot pomožno sredstvo pri zdravljenju hiperlipidiemije, neodzivne na glukozno zdravljenje, ali hude hiperlipidemije, uporablja pa se v kombinaciji z glukoznim in drugimi vrstami zdravljenja; diagnosticiranje presnovnih motenj (npr. inzulinska odpornost, povezana s presnovnim sindromom enoprstih kopitarjev, ali disfunkcija srednjega režnja hipofize)	Heparin z nizko molekulsko maso se lahko uporablja v primerih hiperlipidemije	Prednostna klinična izbira je inzulin

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

IX. **Snovi za kostno-mišična obolenja**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Atrakurij[b]	Induciranje mišične ohromitve pod splošno anestezijo	Cisatrakurij, gvaifenezin	Prinaša dodatne klinične koristi pri konjih pod splošno anestezijo, kadar je potrebna povečana sprostitev mišic, kot so oftalmološki kirurški posegi, nekateri ortopedski posegi in primeri, ki zahtevajo dostop do globjih delov trebušne votline
Cisatrakurij[b]	Induciranje mišične ohromitve pod splošno anestezijo	Atrakurij, gvaifenezin	Prinaša dodatne klinične koristi pri konjih pod splošno anestezijo, kadar je potrebna povečana sprostitev mišic, kot so oftalmološki kirurški posegi, nekateri ortopedski posegi in primeri, ki zahtevajo dostop do globjih delov trebušne votline
Natrijev dantrolen[b]	Preprečevanje rabdomiolize; zdravljenje maligne hipertermije med anestezijo	Nesteroidna protivnetna zdravila, intravenske tekočine, vitamin E/ selenij	Učinkovit kot preventivna snov, ki zavira sproščanje kalcija iz sarkoplazmičnega retikuluma in tako onemogoča krčenje zaradi draženja
Edrofonij[a]	Odprava učinkov ohromitve mišic zaradi atrakurija	Niso znane.	Inhibitor holinesteraze, bistven za odpravo nevromuskularne blokade; najmanj stranskih učinkov inhibitorjev holinesteraze pri konjih

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Gvaifenezin[b]	Induciranje in vzdrževanje splošne anestezije na terenu	Atrakurij, cisatrakurij	Posebej indiciran na terenu (v nebolnišničnem okolju), kjer je morda potrebna anestezija; zmanjšani učinki kardiopulmonalne depresije omogočajo varno anestezijo brez napredne opreme za spremljanje ali mehanskega predihavanja

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

X. **Snovi za bolezni živčevja**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Diazepam[a]	Kratkotrajni antikonvulziv za zdravljenje napadov	Niso znane.	Antiepileptik druge generacije

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

XI. **Snovi za oftalmologijo**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Acetazolamid[b]	Zdravljenje glavkoma, peroralna uporaba	Fenilefrin	Mehanizem delovanja kot zaviralec karboanhidraze
Ciklopentolat[b]	Midriatik	Atropin, fenilefrin	Povzroča pomembno midriazo brez vpliva na nastajanje solz, intraokularni pritisk, prebavno funkcijo (tj. motilnost črevesja in nastajanje fekalij) ali srčni utrip
Ciklosporin A[b]	Zdravljenje avtoimunske bolezni oči	Lokalni steroidi	Imunosupresivni učinek z zaviranjem proliferacije T-limfocitov in zmanjševanjem izražanja gena citokina
Fenilefrin[b]	Zdravljenje glavkoma in epifore	Atropin in tropikamid	Intraokularnega pritiska ne zviša (ali le rahlo)
Sinefrin[b]	Zdravljenje očesne sluznice kot dekongestiv	Fenilefrin, tetrizolin	Hiter lokalni učinek; povečuje prodor lokalnega zdravila, zagotavlja sinergijske učinke, npr. z lokalnim antimikrobičnim zdravljenjem
Tetrizolin[b]	Zdravljenje očesne sluznice kot dekongestiv	Fenilefrin, sinefrin	Hiter lokalni učinek

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Timolol maleat[b]	Zdravljenje glavkoma, lokalna uporaba	Acetazolamid	Poseben način delovanja kot sredstvo za neselektivno zaviranje beta-adrenergičnega receptorja, predstavlja pomembno terapevtsko izbiro pri zdravljenju glavkoma
Triamcinolonacetonid[b]	Zdravljenje ponavljajočega se uveitisa v primerih, kjer ni odziva na druga zdravljenja	Atropin, tropikamid	Učinkovito zdravljenje z nizko morbiditeto v primerih, kjer ni odziva na druga zdravljenja
Tropikamid[b]	Zdravljenje ponavljajočega se uveitisa	Atropin, ciklopentolat, triamcinolonacetonid	Hiter začetek delovanja

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

XII. **Snovi za sedacijo in premedikacijo (in antagonizem)**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Acepromazin[b]	Za multimodalni pristop za umiritev in premedikacijo v kombinaciji z drugimi sedativi	Detomidin, romifidin, ksilazin, diazepam	Način delovanja acepromazina in njegove edinstvene kakovosti sedacije ni mogoče doseči s sedativi, ki so alfa-2 agonisti, ali benzodiazepini
Atipamezol[a]	Odprava učinkov alfa-2 agonistov	Niso znane.	Odpravlja sedativne in analgetične učinke ter neželene srčno-žilne reakcije
Deksmedetomidin[b]	Sedacija ali splošna anestezija kot del delnih ali popolnih protokolov intravenske anestezije	Detomidin, romifidin, ksilazin, diazepam	Najbolj selektivni alfa-2 agonist; kratka razpolovna doba in hitra prerazporeditev, kar še posebej botruje njegovi uporabi za kontinuirano infuzijo
Diazepam[b]	Premedikacija in uvajanje anestezije, blaga umiritev z minimalnimi stranskimi učinki na srce in ožilje ter dihala	Acepromazin, detomidin, romifidin, ksilazin	Način delovanja (na receptorje gama-aminomaslene kisline (GABA)) zagotavlja edinstveno pomiritev brez kardiorespiratorne depresije, kar ni mogoče doseči s sedativi, ki so alfa-2 agonisti (detomidinom, romifidinom in ksilazinom), ali acepromazinom
Flumazenil[a]	Intravenski antagonist za benzodiazepine med okrevanjem po tehnikah popolne intravenske anestezije (TIVA)	Niso znane.	Antagonist, ki konkurenčno zavira mesto vezave benzodiazepinov na receptorju GABA

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Nalokson[a]	Odprava učinkov opioidov v izrednih razmerah	Niso znane.	Alternative niso na voljo.
Propofol[b]	Intravensko uvajanje anestezije pri žrebetih	Izofluran	Izboljšanje stabilnosti srca in ožilja ter kakovosti okrevanja po inhalacijski anesteziji pri žrebetih

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

XIII. **Snovi za sistemska obolenja**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Alopurinol[b]	Neonatalna ishemično-reperfuzijska poškodba	Vitamin E	Drugačen način delovanja pri zaviranju nastajanja reaktivnih kisikovih zvrsti (ROS) kot pri vitaminu E
Dalteparin[b]	Antikoagulant	Heparin	Zmanjšanje molekulske velikosti je povezano z izgubo zaviralne aktivnosti trombina, nasprotno pa s povečanjem zaviranja faktorja Xa (FXa) v primerjavi z nefrakcioniranim heparinom
Dobutamin[b]	Nadzorovanje hipotenzije pod splošno anestezijo	Efedrin	Zdravilo prve izbire za zdravljenje hipotenzije pri odraslih enoprstih kopitarjih pod splošno anestezijo
Dopamin[a]	Samo kot del protokola zdravljenja akutne poškodbe ledvic/ ledvične odpovedi	Niso znane.	Izkazalo se je, da majhni odmerki povzročajo vazodilatacijo v ledvicah, povečan pretok krvi v ledvicah in povečano proizvodnjo urina brez sistemskih kardiovaskularnih učinkov pri zavestnih zdravih konjih.
Efedrin[b]	Zdravljenje hipotenzije pod splošno anestezijo	Dobutamin	Uporablja se za zdravljenje hipotenzije pri odraslih enoprstih kopitarjih pod splošno anestezijo, kjer je dobutamin neučinkovit. Drugačen način delovanja kot pri dobutaminu z bolj neposrednim učinkom na kontraktilnost srčne mišice
Želatina polisukcinata[b]	Obravnavanje dolgotrajne hipovolemije, ki je posledica stanj, kot je npr. nizka vsebnost albumina	Kristaloidi	Koloidi so večje molekule v primerjavi s kristaloidi, torej ostanejo dlje v intravaskularnem prostoru, kar je prednost za izboljšanje hipovolemije iz npr. hipoalbuminemije
Glikopirolat[b]	Zdravljenje in preprečevanje bradikardije	Atropin	Minimalni centralni učinek; primeren za zavestne konje pred anestezijo in po njej

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Noradrenalin[b]	Zdravljenje zgodnjega septičnega šoka; podpora srčno-žilnemu delovanju pri kritično bolnih žrebetih	Dobutamin, dopamin	Pri ogroženih (bolnih) žrebetih je na splošno kateholamin edini, ki je učinkovit pri zdravljenju hipotenzije.
Vazopresin[b]	Zdravljenje cirkulatornega kolapsa pri žrebetih in odraslih konjih	Adrenalin, dopamin, dobutamin	Alternativa v primerih, ko so standardna kateholaminska zdravljenja, na primer z dopaminom, dobutaminom, adrenalinom, neučinkovita ali je treba povečati njihov učinek za obnovitev žilnega tonusa v refraktornih vazodilatacijskih stresnih stanjih

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

XIV. **Snovi za tumorje**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Imikimod[a]	Zdravljenje sarkoidov	Niso znane.	Aktualne raziskave kažejo, da so sarkoidi enoprstih kopitarjev verjetno posledica kompleksne interakcije, vključno z disfunkcijo imunskega sistema gostitelja

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.

XV. **Razno**

Učinkovina ([1])	Indikacije	Alternative	Pojasnilo uporabe / posebne prednosti
Cetirizin[b]	Zdravljenje stanj, pri katerih je potreben antihistamin	Klorfenamin	Inverzni agonisti receptorjev histamina-1 (H1) druge generacije so alternativa z manjštevilnimi (sedativnimi) neželenimi učinki centralnega živčnega sistema (CNS)
Domperidon[b]	Zdravljenje agalakcije/ disgalakcije pri kobilah	Sulpirid	Sposobnost spodbujanja izločanja prolaktina v primerih dopaminergične inhibicije
Sulpirid[b]	Zdravljenje agalakcije/ disgalakcije pri kobilah	Domperidon	Sposobnost spodbujanja izločanja prolaktina v primerih dopaminergične inhibicije

([1]) Učinkovine, označene z „a“, so bistvene snovi. Snovi, označene z „b“, so snovi, ki predstavljajo dodano klinično korist.